

# Das Rheingold på Den ny Opera

## "Wotan, Gemahl! Erwache!"

Anmeldt af Peter Wang

\*\*\*\*\*

Med Frickas dagligdags replik indledes 2. scene af Wagners *Das Rheingold*. Gemalen, Wotan, aner ikke, hvad der er sket i den forgangne nat. Fricka ved det i grunden heller ikke, men hendes kvindelige intuition har fortalt hende, at et eller andet er gået grueligt galt. Men vi, der sidder i tilskuerrummet, er bekendte med hele situationen, fordi vi har fået den fortalt i den foregående scene. Derfor ved vi også, at "Wotan, Min husbond! Vågn op!" ikke bare er en konventionel morgenhilsen, men et 'wake-up-call', der varsler ilde for hele fremtiden. Og sådan er det med Wagners replikker: de rækker altid betydningsmættede udover den situation, hvori de optræder. Blandt Wagner-kendere er utallige af dem blevet til små ordsprog, der i al deres tilsyneladende uskyldighed handler om hele verdens dårskab. Det er egentlig utroligt, at tekst og handling i *Das Rheingold* nærmest er mere vedkommende i vore dage, end den var, da den blev skrevet i 1845: Alle verdens alvorlige problemer som klima- og miljøproblemet, kampen om den globale magt, pengevæsenets ufore, anstændigheden og moralens almene forfald osv. osv. kan snildt 'indlæses' som hovedtemaer i Wagners verdensdrama. Men man skal alligevel passe på med at gøre det, når man iscenesætter komponistens værker – for entydige svar på de problemer, de rejser, gives ikke. Mange instruktører 'vinkler' frimodigt Wagners værker, så de passer med deres egen synsvinkel på verden, men dermed opnår de først og fremmest at indskrænke værkernes flertydighed. Og det er netop, hvad de ikke gør på Den ny Opera i Esbjerg, hvor de tværtimod fremfører *Nibelungens Ring* i gennemført loyalitet mod den flertydighed, som kendetegner værket. Det skorter ikke på glimrende, nye og originale sceniske ideer, men de er ikke af den spekulative og forkyndende slags.

I Esbjerg fornemmer man instruktøren, Kasper Wiltons, kærlige sympati for værket ligesom Marie i Dalis og lysdesigneren Michael Breiners – samt hele deres stabs – forfinede omhu for detaljer. I det hele taget gennemstrømmes forestillingen af den tegneserieagtige naivitet og morskab, som den dødsensalvorlige handling tåler og det er ikke så lidt, da den store tragik jo egentlig kun kan udtrykkes gennem den største humor.

### Og hvilken casting

Jens Søndergaard tegner et fint og slankt portræt som den unge, selvbevidste Wotan, Niklas Björling Rygert som en muntert-slesk Loge, der som mægler nemt vil kunne sælge Skrot for Slot. Rollen som Alberich synes at være skabt til Jesper Buhl, der forlener skikkelsen med den rette blanding af komik og farlighed. Morten Staugaard og Jesper Brun-Jensen er både som skuespillere og sangere rigeligt begavede til at fremstille rollerne som Fasolt og Fafner med præcis den tumpethed, der kræves. Den ny Operas souschef og produktionsleder, Jakob Næslund Madsen, havde maskeret sig til ukendelighed som Mime.

På spindesiden udstrålede Randi Stene netop den forfinede bekymring, der knytter sig til Frickas parti, og Elsebeth Dreisig den fortvivlelse, som svogeren, Wotan, har bragt hende i. Den velsyngende terzet af Rhindøtre bestod af Hanna Husáhr, Trine Bastrup Møller og Johanne Højlund, som også forløste Erdas parti på overbevisende måde. Ligesom sangen blev også musikken fortrinligt varetaget af Sønderjyllands Symfoniorkester, der spillede med slank velklang i den til formålet ombyggede orkestergrav.

### Vi kikker alle mod Esbjerg

Bag det hele ligger entusiasmen hos operachefen, dirigenten og ildsjælen, Lars Ole Mathiasen: I Lars Oles optik er det ikke bare spørgsmålet om at opføre en eller anden god opera, men om at opsætte 'Ringene' – *Nibelungens Ring* – som den ultimative og mangetydige metafor for hele verdens sammensætning i fortid, nutid og fremtid; det ultimative kunstværk, der – ligesom Oraklet i Delphi – giver dig svar på alt men kun sådan, at du selv skal afkode svarets dunkelhed,

fordi det til syvende og sidst kun findes i dig selv.

Så vidt jeg husker, var det Johannes Hohlenberg, der engang bemærkede, at man kunne mærke på en hel by, om der befandt sig et betydeligt kunstværk på dets kunstmuseum. Sådan kan man også mærke på en (stor)by, om *Ring*en har været en smuttur forbi: Man mærkede det i Aarhus i 1983, i Esbjerg ved den første Ring-opførelse i begyndelsen af vort århundrede, i Odense sidste år og man mærker det nu ved Esbjergs anden *Ring*:

Hele landets (musik)kulturelle prominens retter blikket mod Esbjerg, fordi den ved, at enhver opførelse af *Ring*ener noget betydningsfuldt og ikke bare en event ligesom alle mulige andre.

Forhåbentlig ved man det også i Esbjerg, så der bliver draget omsorg for, at hele ringen slutes som planlagt i de kommende år.